

Szivárvány

A DEBRECEN-NAGYERDEI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG LAPJA

2019/4

„Szivárványívemet helyezem a felhőkre, az lesz a jele a szövetségnek, melyet én a világgal kötök.” 1Móz 9,13

Vallásosság és gyermeknevelés

Ma sok szó esik arról, hogy jó lenne, ha több házasság köttené és sok gyermek születne. A 2016-ban megkérdezett nyolcezer fiatal adatait megvizsgálva egyértelmű, hogy a hívő fiatalok családjában átlagosan majdnem egy fél (0,4) gyermekkel több születik, mint máshol. Azonban az egyszerű mennyiségi szemlélet ezen a területen sem illeszkedik a keresztyén ember látásmódjához. Számunkra a házasság és a gyermeknevelés minősége az, ami igazán fontos.

De mi is képezi a minőséget ezen a téren? A szülő gyermeknevelési feladata messze túlmutat a gyermek fizikai szükségleteinek biztosításán. A nevelés összetett tevékenységrendszerre nagyjából három szempontból foglalható össze: szabályozás (regulálás), irányítás (orientálás), bevonás (integrálás). Mindhárom esetben megkerülhetetlen feltételnek számít a gyermekre fordított szülői figyelem. A szülői odafigyelés mértékét bizonyos tevékenységek gyakoriságának vizsgálatával tesszük mérhetővé, melyek között kiemelt szerepe van a gyermekek és szüleik közötti beszélgetéseknek, különválasztva a hétköznapi témákról, a politikai, közéleti kérdésekről, valamint a könyvekről, filmekről, műalkotásokról folytatott eszmecseréket. A közös tevékenységek közé a vizsgálatban a közös szabadidős programokat és a házimunkába való bevonást soroltuk. A harmadik dimenzió a házon kívül eltöltött szervezeti és szabadidőről való tájékozódás, melyre jó példa a tanulásról, iskoláról folytatott beszélgetés, a tanárok felkeresése, kapcsolattartás a gyerekek barátainak szüleivel. Lényeges megjegyezni, hogy ezeknek a mutatóknak a vizsgálatával az ragadható meg, hogy a

gyermek hogyan érzékeli a szülői törődést. Amikor megvizsgáljuk, hogyan teljesítenek a minőségi gyermeknevelés tekintetében a szülők, a Házasság hete témáihoz kapcsolódva elsőként a családstruktúra hatását érdemes szemügyre venni. A 2015-ben, középiskolások körében készült adatfelvétel adatai szerint a kétszülős családokból érkező tanulók kifejezett előnyt élveznek a szülői odafigyelés tekintetében. Feltűnő, hogy a gyermekszám növekedésével általában nem csökken az odafigyelés mértéke, vagyis tévhit az, hogy az egy gyermeket vállalók képesek mindent megadni gyermeküknek. Sőt, amikor a családstruktúra valamilyen okból felbomlik, senki nem érzékeli kevesebb figyelmet, mint azok a gyerekek, akiknek nincsen testvérük. A magasabb végzettségű anyák gyermekei nagyobb odafigyelést élveznek, viszont az apa iskolázottsága nincs erre hatással.

A szülőket a vallásosság szempontjából három csoportba soroltuk. A tanulók bő felét *döntően nem vallásos* szülők nevelik. A válaszadók egyötödének szülei *a hit kérdéseit magánügyként kezelik, s legfeljebb az anyák vallásossága érzékelhető*, a gyerekek egynegyede nő fel hívő családban. A szülők vallásosságának hatása összességében szignifikáns kapcsolatot mutat a szülői törődéssel. A közösségi vallásgyakorlással rendelkező szülők majdnem minden területen jobban teljesítenek. Három területen kiemelkedően hatékonyabbak: gyakrabban tájékozódnak gyermekük házon kívüli tevékenységeiről, intenzívebben vonják be őket a házimunkába, illetve sűrűbben szerveznek közös családi programokat. Az individuális vallásosságú szülők nem szentelnek lényegesen több

figyelmet a gyermekeiknek, mint a nem hívők, sőt néhány szempontból le is maradnak tőlük (közéleti és kulturális témák megbeszélése, valamint a tanárokkal való kapcsolattartás).

A vallásgyakorló szülők nevelési kérésekben felmutatott hatékonyságára az ún. „társadalmi tőké”-vel foglalkozó tengerentúli oktatáskutatók hívták fel a figyelmet az 1980-as években. Igazolták például, hogy a hátrányos helyzetű szülők vallási közösségbe tartozása különlegesen hatékony információs hálózatként és „normatudatosságot” erősítő tényezőként funkcionál. Ezek hozzájárulnak a gyermeknevelés minőségének emeléséhez, vagyis a vallásgyakorlat ellensúlyozhatja az iskolázottsági hátrányt.

A hazai vizsgálatok alapján is megerősíthető, hogy a szülői vallásosság és az ebből adódó önzetlenség védőfaktort jelent a család stabilitása szempontjából. Segít fenntartani a család egységét, csökkenti a konfliktusokat, illetve lehetővé teszi a szeretetteljes és minőségi gyermeknevelést.

Pusztai Gabriella

Tavaszi nagytakarítás kint és bent

Én Istenem.

Két kezembe rakom az életem,
Reád bízom, mert az én kételyem sokszor
oly erős!

És nem tudom eldönteni, mi a helyes út,
azt csak Te mutathatod meg nekem.

Te tudsz Uram,

A Semmiből is Mindent kovácsolni,

És a kincseket nekem,

Nekem szánod. Pedig

Én bűnös vagyok, s nélküled az

Is maradok, de belülről fakaszt a vágy,
hogy kifényesedjek az ég felé.

Az én Atyám

Felé az út nehéz, mint a kötélén táncolás,

Ám ha szemmel láthatatlan

Csodákban gazdag lesz életem,

Igazán már nincsen mitől félnem.

Vigyázó két kezébe rakod le az életemet.

S a szeretet elűzi minden vétkes kételyed.

Ámen.

Vitéz Kata

Játék a családi délutánon

Az úrréti gyülekezeti ház átalakítása

Virágvasárnaptól feltámadásig

Lukátsi Vilma:

Virágvasárnap

Azon a napon virágzott a Föld!
Pálma nőtt a tövisek helyében,
amikor annyi kiáltás hangzott:
„Áldott, Aki jön az Úr nevében!”

Ó, az a nap nem tartott sokáig.
este lett, s elmúlt a többi között,
bár összeértek a keresztutak,
s az örök győzött az idő fölött;
de akkor ott, a virágos lejtőn,
ahová az a kis számár lépett,
még nem tudta más, csak az Úr tudta!

A szívek lángja ellobbant, kiégett!
A földi út kezdete és vége
átívelt a virágvasárnapon,
hogyan a halálon győzzön az élet
a dicsőséges húsvét hajnalon.

Jókai Anna:

Ima –virágvasárnap alkonyán

Istenem.
Az az alkony.
A földbe döngölt örökzöldek.
A már üres úton horpadt pléhdobozok
zörögnek.
Hasadt nejlonzacskók a bokrokon
fennakadva.
Köpésbe ragadt csikkek a taposott
fűben.
Istenem.
Ez a piszkos alkony
a hamis csillogású nappal után –
Mert semmi sem volt a híg fényben
valódi:
sem a csődület, sem az ujjongás,
sem az integető pálmaágak
sem a fejhangon intonált hozsanna.
Egy álságos jelenet mozgatott bábjai
voltunk.
Nem itt dőlt el a sorsunk.
Istenem.
Alkony van.
Kivérzett eufória.
A tömeg berekedt.
Vedel, zabál:
Vacsorál.
A Tévé elé ül.
Új üvöltésre készül.
A „feszítsd meg” élvezetesebb.
A keresztalál érdekesebb.
Istenem.
A nagypéntek a valóság.
Nem csap be engem.
A virágvasárnap illúzióját
engedd elfelednem.

Dsida Jenő:

Nagycsütörtök

Nem volt csatlakozás. Hat óra késést jeleztek és a fullatag sötétben hat órát üldögéltem a kocsárdi váróteremben, nagycsütörtökön. Testem törött volt és nehéz a lelkem, mint ki sötétben titkos útnak indult, végzetes földön csillagok szavára, sors elől szökve, mégis szembe sorssal s finom ideggel érzi messziről nyomán lopódzó ellenségeit. Az ablakon túl mozdonyok zörögtek, a sűrű füst, mint roppant denevérszárny, legyintett arcul. Tompa borzalom fogott el, mély állati félelem. Körülnéztem: szerettem volna néhány szót váltani jó, meghitt emberekkel, de nyirkos éj volt és hideg sötét volt, Péter aludt, János aludt, Jakab aludt, Máté aludt és mind aludtak... Kövér csöppek indultak homlokomról s végigcsurogtak gyűrött arcomon.

Pilinszky János:

Pilátus

Kemény vagy, hivatalból.
Elitélsz, hivatalból.
Rámnézel, hivatalból.

Rádnézek mindörökre –
rádnézek mindhiába.

Itt állok mindörökre –
itt állok mindhiába.

Fölmentelek mindörökre.

Pilinszky János:

A lator sóhaja

Együtt leszünk, együtt ma még,
ahogy együtt lógunk a kínban,
együtt a megígért hazában,
halálunkban, a paradicsomban.

Pilinszky János:

Harmadnapon

És fölúgnak a hamuszín egek,
hajnalfele a ravensbrückeri fák.
És megérik a fényt a gyökerek
És szél támad. És fölzeng a világ.

Mert megölhették hitvány zsoldosok,
és megszünhetett dobogni szive –
Harmadnapra legyőzte a halált.
Et resurrexit tertia die.

(Összeállította: Dr. Fazakas Gergely)

Húsvéti ima

Szerető Mennyei Atyánk, életedet értünk áldozó Krisztusunk!

Talán már sokszor szólítottunk meg így, talán most először. Lehet, hogy rutinból megy, de lehet, hogy átgondoljuk, micsoda jelzők ezek.

Szerető. Mennyei. Atya.

Mindegyik igaz rád. Szeretsz minket, hála neked ezért. Annyira szeretsz minket, hogy nem maradtál a menny magaslatain, hanem valóságosan is Atyánkká lettél azáltal, hogy testet öltöttél Fiadban, Jézusban. Elhagytad a menny tökéletességét, és eljöttél hozzánk, közénk, értünk.

És nemcsak eljöttél, nemcsak itt voltál, de életedet értünk áldoztad, Krisztusunk. Éltél. Az élet minden szép és nehéz pillanatát ismerve. És életedet nem tartottad túl drágának ahhoz, hogy nekünk is életünk lehessen. Ezért feláldoztad magad. Már haláloed előtti életed minden napja is áldozat volt, de nagypénteken, a sötétség, a földrengés, a kárpit kettészakadása megmutatta, egyértelművé tette, hogy mekkora áldozat is ez valójában. És még csak ezután következett az igazi csoda. Hiszen te nemcsak éltél és haltál értünk, hanem megmutattad, hogy nagyobb vagy mindennél és mindenkinél. Hogy rajtad az ember legnagyobb, legfélelmetesebb, legismeretlenebb ellensége, a Halál sem győzhet! Mert te feltámadtál a halálból, és újra élsz.

Hálásak vagyunk, Urunk, mindezért. Hálásak vagyunk az első húsvét csodájáért, és az életünkben megélt megannyi húsvéti csodáért. Hálásak vagyunk a közelgő ünnepért, amikor a környezetünk, a tavaszi szél, a nyíló virágok, a természet újjáéledése is arra emlékeztet minket a hosszú, szürke, hideg tél után, hogy van új. Van új

élet, van új lehetőség. És hálásak vagyunk, amikor az ünneptől függetlenül élhetjük át a húsvét csodáját saját életünkben, vagy lehetünk tanúi ennek mások életében. Amikor egy élet indul útnak, egy új élet jön létre. Amikor lelkileg télben, hidegben, szürkeségben élő emberek megérik, megértik és megélik, hogy számukra is van új lehetőség, számukra is van új élet, ami nem múlik el, hanem örökké tart.

Add Urunk, hogy húsvéthoz közeledve hadd lehessen valódi ünnepünk! Hadd tudjuk megélni most először, vagy újra, hogy Te azért jöttél, hogy életünk legyen, és bőségben éljünk! Engedd, Urunk, hogy ennek ne legyen akadály a aktuális élet helyzetünk, a környezetünk, és főképpen mi magunk. Tudjuk megélni a húsvét csodáját, a húsvét örömét, és hadd tudjuk ezt a jó hírt vinni otthonainkba, munkahelyünkre, baráti körünkbe, mindenhová, ahol csak megfordulunk! Hadd legyünk olyanok, mint a tavasszal nyíló virágok, melyek jó illata betölti környezetüket! Hadd vigyük, Urunk, a te megváltásod jó hírét, az általad felkínált örök élet illatát a világba!

Ámen

Gyatyel-Horváth Eszter

Szivárvány –

a Debrecen-Nagyterdei Református

Egyházközség hírlevele

4032 Debrecen, Bolyai u. 25.

Telefon: (52) 410-811

Felelős kiadó: Püski Lajos

Nyomda: Litográfia Készült 350 példányban

27. évfolyam 4. szám Megjelenik havonta

Egyházközségünk számlaszáma:

11738008-20012917

E-mail: refnagyerdo@gmail.com

Gyülekezeti honlap címe: www.refnagyerdo.hu

A versek Isten eszközei

Kibúcsúzó igehirdetést végeztem Kunmadaras Gyülekezetében 1996. október utolsó vasárnapján. Különös élmény volt, hiszen tizenhat év után köszöntem el a helybeli gyülekezettől és negyvenkét éves gyülekezeti tevékenységemben is változást éltem át. Jelek kísérték az eseményeket. A kunmadarasi templomkertben őszi idején virágoztak az orgonafák, és a következő vasárnapon, a debreceni Nagyerdei Gyülekezetben még személyesebb jelet kaptam. Az egyházközség lapjának, a Szívárványnak akkori számával tértem haza, és meglepetésemre a *Bölcs és ellensége* című versemet olvashattam benne:

„Bölcs ember az ellenségét
barátjának tartja,
mert az hibáit nagytva
fejéhez vagdalja.”

A lap alapító szerkesztőjével, Püski Lajos lelképásztorral 2018 őszén, a Szívárvány 25 éves fennállása idején beszélgettünk, és elfogadtuk azt a lehetőséget, hogy Kovács Tibor lelkész-költő, az akkori szerkesztőség tagja javasolta publikálásra a versemet, hiszen Szathmáry Sándor professzor országos antológiájába is ajánlotta közlésre.

Szerény, keresztyén emberként Isten munkáját ismertem fel az eseményekben, ezt Urunk iránti hálaadással vallom meg, és köszönetet mondok Püski Lajosnak és munkatársainak, Isten szolgálóinak munkálkodásaiért. Hiszem ugyanis, hogy Isten, fáradozásai által, sok olvasót meglepett többféle ajándékával: keresztelezés, esketés, temetés, úrvacsoraosztás, táborozás, kirándulás keretében, az ott nyert üzenetek publikálása által.

Azt is elmondom a hála és köszönet szavaival, hogy az elmúlt években feleségemmel

és fiammal, Ötvös Csaba presbiterrel különféle közleményeket adtunk az újságnak, így részt vettünk a gyülekezeti lap építő szolgálataiban. Legyen Istené a dicsőség! 2018 őszén is meglepetésben volt részem, a 25 éves Szívárvány új számának kézhez vétele előtt, hiszen Isten egy új verssel ajándékozott meg, melyet az alábbiakban teszem közzé.

Áldom Uramat csodálatos, folyamatos munkájáért!

*Emlékezetes nánási séta
Pascalra emlékezve (1946)*

Hálás szívvel – sétálva – kísértem
Kovács Tiborral Balla Árpádot,
a neves hajdúnánási papot...

Közben csendben megkérdeztem:

Az elhívást mi jelzi?

Hittel kaptam feleletet:

„Vágyakozásod s érzeted
titokzatosan azt jelzi!”

S ezt alább két sor rögzíti:

Az Urat nem keresned,
ha kegyét nem éreznéd!

Ötvös László

Hírek

- ♦ **Nagycsütörtöki** istentisztelet: április 18. 18 óra.
- ♦ **Nagypénteki** istentisztelet: fél 11-kor és passiók istentisztelet a kórus szolgálatával 18 órakor.
- ♦ **Nagyszombati** istentisztelet: 18 óra.
- ♦ **Húsvét vasárnap** fél 9-kor és fél 11-kor úrvacsorás istentiszteletet tartunk.
- ♦ **Húsvét hétfőn** csak fél 11-kor lesz istentisztelet.
- ♦ **Családi délután:** április 28. 15 óra.

Jézus mondja: „Én vagyok az igazi szőlőtő”

Konfirmandusok szolgálata